

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **R. D.**
bytem R. 951/96, B.
zastoupen JUDr. Romanem Haisem, advokátem
sídlem Čenka Růžičky 8, Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem náměstí Masarykova 31, Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.3.2016, č.j. 8676/16/5200-10423-708571,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4.3.2016, č.j. 8676/16/5200-10423-708571, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí –platební výměr Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 31.7.2015, č.j. 3219822/15/3004-52523-701397, kterým byl žalobce vyrozuměn o předpisu úroku z prodlení úhrady daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období od 1.1.2010 do 31.12.2010 ve výši 1 042 409 Kč.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce uvádí, že mu správce daně doměřil daň z příjmů fyzických osob za rok 2010 dodatečným platebním výměrem č.j. 1173315/15/3004-52523-701397 ve výši 1 768 440 Kč spolu s penále ve výši 353 688 Kč. Žalobce s tímto dodatečným platebním výměrem nikdy nesouhlasil a prostřednictvím svého daňového zástupce proti němu podal odvolání. Chybou daňového zástupce však došlo k nabytí právní moci dodatečného platebního výměru, protože daňový zástupce podal odvolání opožděně.
3. Přestože předmětný platební výměr nabyl právní moci, podle žalobce mu daňová povinnost nevznikla. Prvostupňový orgán si podle žalobce při provádění kontroly počínal svévolně, když odmítl některé důkazní návrhy žalobce a jiné provedené důkazy nesprávně vyhodnotil. Hodnocení důkazů prvostupňovým orgánem by mělo být objektivně přezkoumatelné. Jelikož bylo v důsledku chyby daňového zástupce zamítnuto pro opožděnost odvolání směřující proti dodatečnému platebnímu výměru, žalovaný se věcí samou nezabýval a ke svévoli prvostupňového orgánu se nevyjádřil.
4. Žalobce z výše uvedeného dovozuje, že nikdy nebyl povinen dodatečně vyměřenou daň uhradit s tím, že pokud neexistuje dluh, nemohou existovat ani úroky z prodlení. Podle žalobce je nadto výše úroků z prodlení nemorální, neboť dosahuje téměř výše jistiny dluhu. Prvostupňový orgán daňovou kontrolu za období roku 2010 zahájil v roce 2012 a ukončil ji v roce 2015. Žalobce délku daňové kontroly nemohl nijak ovlivnit, přičemž na průtahy ve věci opakovaně upozorňoval a žádal o sjednání nápravy.
5. Žalovaný se tvrzeními žalobce uvedenými v odvolání proti platebnímu výměru na úrok z prodlení vůbec nezabýval a pouze odkázal na skutečnost, že byla doměřena daň; z interpretace žalovaného vyplývá, že je-li doměřena daň, je žalobce povinen uhradit poplatky z prodlení bez ohledu na to, zda je daň poprávu, s čímž žalobce nesouhlasí.
6. Žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí a odkazuje na argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Odvolání žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období od 1.1.2010 do 31.12.2010 bylo podáno opožděně, a proto předmětné rozhodnutí nabylo právní moci. Splatnost doměřené daně byla stanovena v souladu s § 143 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“), v náhradní lhůtě do 15 dnů ode dne nabytí právní moci dodatečného platebního výměru, tedy do 11.5.2015.

8. Přestože úrok z prodlení úzce souvisí s přechozím vyměřením samotné daně, nelze v rámci odvolacího řízení, kdy je přezkoumáváno rozhodnutí, kterým byl daňový subjekt vyrozuměn o předpisu úroku z prodlení, přezkoumávat správnost vyměřené, případně doměřené daně, či přezkoumávat postup a rozhodování správce daně v průběhu daňové kontroly. Žalovaný tak v předmětném odvolacím řízení proti platebnímu výměru na úrok z prodlení zkoumal pouze to, zda existuje rozhodnutí, kterým byla povinnost uhradit daňový nedoplatek žalobci řádně sdělena, zda skutečně byla platební povinnost splněna ve stanovené lhůtě a zda je úrok z prodlení počítán za splnění podmínek daných § 252 daňového řádu. Žalovaný také zkoumal, zda byl úrok z prodlení vypočten za použití správné sazby a stanoven za správný počet dní prodlení. Ostatní námitky jsou v rámci odvolacího řízení proti platebnímu výměru na úrok z prodlení irelevantní.
9. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před zdejší soudem. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

10. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
11. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
12. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobci byla dodatečným platebním výměrem Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 19.3.2015, č.j. 1173315/15/3004-52523-701397, doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období od 1.1.2010 do 31.12.2010 ve výši 1 768 440 Kč a uložena povinnost uhradit penále z doměřené daně podle § 251 odst. 1 písm. a) daňového řádu ve výši 353 688 Kč. Proti dodatečnému platebnímu výměru brojil žalobce odvoláním, které bylo zamítnuto podle § 113 odst. 1 písm. c) daňového řádu, neboť odvolání bylo podáno opožděně, po lhůtě stanovené v § 109 odst. 4 daňového řádu, která v daném případě uplynula dne 23.4.2015 (rozhodnutí Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 11.5.2015, č.j. 2337172/15/3004-52523-701397).
13. Z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že žalobce doměřenou daň z příjmů fyzických osob neuhradil v zákonem stanovené lhůtě, nýbrž až dne 19.5.2015, a proto mu vznikla podle § 252 odst. 2 daňového řádu povinnost uhradit úrok z prodlení za dobu od pátého pracovního dne ode dne původní splatnosti daňové povinnosti (kterým byl 1.4.2011) do dne platby včetně.
14. Pokud žalobce zpochybňuje zákonnost postupu správce daně při doměření daně z příjmů žalobce za uvedené zdaňovací období, tak postup, jenž doměření daně předcházelo, stejně jako dodatečný platební výměr Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 19.3.2015, č.j. 1173315/15/3004-52523-701397, nemůže být předmětem přezkumu zdejšího soudu v nyní posuzované věci. Rozhodnutí žalovaného nyní napadené žalobou se týká pouze zákonnosti předepsání úroku z prodlení z doměřené daně.
15. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že *„Je skutečností, že otázka zákonnosti dodatečného vyměření daně z příjmů fyzických osob stěžovateli za rok 1993 nebyla soudy věcně projednána, stalo se tak ovšem pouze v důsledku opomenutí stěžovatele. Jakkoliv lze stěžovateli*

prisvědčit, že nyní posuzovaná otázka zákonnosti vyměření daňového penále s otázkou předchozího vyměření daně bezprostředně souvisí, Nejvyššímu správnímu soudu již nepřísluší toto předchozí vyměření daně přezkoumat.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.5.2008, č.j. 8 Afs 161/2006-93) a že „Rozsahem soudního přezkumu platebního výměru, jímž se předepisuje penále, se zdejší soud zabýval v rozsudku ze dne 11.5.2005, čj. 1 Afs 137/2004–62, publ. pod č. 1182/2007 Sb. NSS. Podle něj soud zjišťuje pouze to, zda existuje rozhodnutí, kterým byla povinnost bradit daň subjektu řádně sdělena, zda skutečně nebyla platební povinnost splněna ve stanovené lhůtě a zda je penále počítáno za každý den prodlení počínaje dnem splatnosti daně a konče jeho platbou... V rámci soudního přezkumu rozhodnutí ve věci penále se tedy nemohou řešit otázky zákonnosti uložení daňové povinnosti, na níž je penále navázáno (rozsudek NSS ze dne 16.5.2007, čj. 2 Afs 30/2007–68, a rozsudek ze dne 1.6.2009, čj. 1 Afs 47/2009–45, nebo rozsudek ze dne 18.8.2011, čj. 2 Afs 55/2011–59). Ačkoliv vyměření daně a předepsání penále jsou dva spolu související úkony, dochází k vyměření daně a předepsání penále dvěma samostatnými rozhodnutími správce daně. Proti těmto dvěma rozhodnutím lze brojit samostatnými odvoláními a žalobami, resp. kasačními stížnostmi. Tato samostatnost má za následek, že daňový subjekt nemůže do řízení o přezkumu rozhodnutí o sdělení penále přenášet námitky vztahující se k posouzení, zda vůbec a v jakém rozsahu měla být v jeho případě vyměřena daň, k níž se penále upíná. Tuto otázku lze závazně posoudit v rámci samotného přezkumu platebního výměru, jímž byla vyměřena daň. Rozsah přezkumu platebního výměru na penále odvolacím orgánem i soudem je tedy oproti přezkumu platebního výměru na daň limitován a je zaměřen zejména na posouzení, zda penále mělo být vůbec předepsáno, zda bylo vyměřeno ve správné výši a za relevantní dobu (srov. rozsudek NSS ze dne 1.8.2011, čj. 8 Afs 6/2011–86). Drtivá většina odvolacích námitek, žalobních bodů i kasačních námitek stěžovatele míří proti vyměření daně z nemovitostí za zdaňovací období roku 2004, 2005 a 2006. Tyto námitky zásadně nelze řešit v řízení, jehož předmětem je přezkum zákonnosti daňových rozhodnutí, jimiž bylo stěžovateli předepsáno penále. Žalovaný ani správní soudy nemohou u příležitosti přezkumu rozhodnutí ve věci penále zkoumat, zda vůbec byly splněny podmínky pro vyměření samotné daně, a tedy zda rozhodnutí o vyměření daně je zákonné. Nejvyšší správní soud nikterak nezpochybňuje tezi stěžovatele, dle něhož by bez daně nebylo penále. Penále samozřejmě nelze předepsat, dokud nenabyl právní moci platební výměr o vyměření (či doměření) daně samotné (viz rozsudek NSS ze dne 8.2.2006, č. j. 1 Afs 16/2005–63). Stejně tak v případě, že je zrušeno rozhodnutí o vyměření daně, musí být zrušeno i rozhodnutí o předepsání penále (viz rozsudek č. j. 2 Afs 30/2007–68 a rozsudek č. j. 1 Afs 47/2009–45). Skutečnost, že penále sdílí osud daně, k níž se upíná, plyne z § 58 zákona o správě daní a poplatků. To ovšem neznamená, že by se v rámci instančního či soudního přezkumu platebního výměru, jímž se sděluje předpis penále, měl příslušný správní orgán či soud zabývat zákonností rozhodnutí o vyměření daně jako předběžnou otázkou. Jako předběžnou otázku zkoumá pouze to, zda existuje pravomocné rozhodnutí o vyměření daně.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.1.2012, č.j. 1 Afs 77/2011-91).

16. Pokud tedy žalobce namítá, že mu daňová povinnost doměřená předmětným platebním výměrem nikdy nevznikla, tak o této povinnosti již bylo pravomocně rozhodnuto, z čehož správně vycházel i žalovaný. V tomto řízení již nelze rozhodnutí o vzniku daňové povinnosti zpochybnit. Od pravomocného doměření daně je stanovení úroku odvozeno. Žalobce měl přitom možnost obrany proti doměření daně; ostatně sám uvádí, že odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru na daň z příjmů fyzických osob podal, ale chybou zástupce opožděně; tato skutečnost však nemůže mít žádný vliv na rozsah přezkumu zdejšího soudu.

17. Podstatná část argumentace žalobce tedy směřuje proti zákonnosti doměření daně a netýká se nyní posuzované věci. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud v odvolacím řízení ve věci přezkumu rozhodnutí, kterým byl žalobci předepsán úrok z prodlení, nepřezkoumával správnost doměření daně ani postup správce daně v daňové kontrole, nýbrž se zabýval pouze existencí pravomocného rozhodnutí o daňové povinnosti a správností výpočtu výše úroku z prodlení, který ostatně žalobce ani nezpochybňuje.
18. Co se týká námitky, že žalobce nemohl délku daňové kontroly, která v konečném důsledku ovlivnila i výši úroku z prodlení, nijak ovlivnit, tak k tomu soud uvádí, že i tato argumentace směřuje do řízení, v jehož rámci byla žalobci doměřena daň z příjmů fyzických osob, neboť se týká průtahů, proti nimž mohl žalobce využít příslušné prostředky nápravy.
19. Pokud jde o samotnou výši úroku z prodlení, ten je stanoven v § 252 odst. 2 daňového řádu tak, že povinnost uhradit úrok z prodlení vzniká za každý den prodlení, počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně. Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Správce daně tak neměl žádnou jinou možnost, než výši úroku stanovit v souladu s tímto pravidlem. Ani zdejší soud nemá žádný zákonem daný nástroj k tomu, aby výši úroku z prodlení mohl například snížit, jako je tomu např. v případě trestů za správní delikt (§ 78 odst. 2 s.ř.s.). V souvislosti s poukazem žalobce na nemorálnost stanovení úroku z prodlení je třeba poukázat na to, že úrok z prodlení ve smyslu § 252 daňového řádu představuje cenu peněz, které stát požaduje za to, že daňový subjekt nepřiznal a neodvedl do státního rozpočtu daň v zákonné výši v zákonem stanovené lhůtě; na rozdíl od daňového penále tedy úrok z prodlení nemá ani trestní charakter, tím spíše nelze dovozovat jeho nemorálnost.
20. Zdejší soud s ohledem na výše uvedené neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

21. O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 11. července 2018

David Raus, v.r.
předseda senátu